ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlásené: 25.05.1989 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

59

VYHLÁŠKA
ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České socialistické republiky

ze dne 19. dubna 1989

o domovech mládeže spravovaných krajskými národními výbory

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České socialistické republiky stanoví v dohodě s ministerstvem financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstvem zdravotnictví a sociálních věcí České socialistické republiky podle § 45 odst. 2 zákona České národní rady č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních (úplné znění č. 49/1984 Sb.), a podle § 14 odst. 2 písm. a), § 23 odst. 4 a § 30 odst. 2 zákona České národní rady č. 77/1978 Sb., o státní správě ve školství (úplné znění č. 48/1984 Sb.):

§ 1
Základní ustanovení

Vyhláška upravuje zřizování, zrušování a organizaci domovů mládeže (dále jen „domov“) pro žáky denního studia v gymnáziích, středních odborných školách a ve středních odborných učilištích spravovaných krajskými národními výbory (dále jen „střední školy“).

§ 2
Zřizování a zrušování domova

(1) Domov jako součást střední školy zřizuje a zrušuje podle potřeb ubytování žáků středních škol krajský národní výbor (dále jen „národní výbor“), který zřizuje střední školu, jejíž součástí domov je.[1])

(2) Vyžaduje-li to účelnější organizace výchovné činnosti nebo jiný závažný důvod, zřídí národní výbor s přihlédnutím k místním podmínkám domov jako mimoškolní výchovné zařízení,[2]) a to zejména tehdy:

a) jsou-li budovy domova provozně odděleny od střední školy,

b) je-li kapacita domova vyšší než 100 lůžek,

c) jsou-li v domově ubytováni žáci z více středních škol.

(3) Národní výbor zřídí domov vždy, jestliže počet žáků, pro které je třeba zajistit ubytování, je vyšší než 60, při středních zdravotnických školách vyšší než 35 žáků. Národní výbor může domov zřídit i pro menší počet žáků.

(4) Klesne-li počet ubytovaných žáků pod 30, při středních zdravotnických školách pod 25 žáků, a je-li možno těmto žákům zajistit náhradní ubytování, může národní výbor domov zrušit ke konci školního roku, v němž došlo k poklesu počtu ubytovaných, a to za předpokladu, že v následujícím školním roce nebudou naplněny počty ubytovaných žáků podle odst. 3.

(5) V případě, kdy domov je pro rekonstrukci nebo pro havarijní stav uzavřen, zajistí národní výbor náhradní ubytování žáků v kapacitě uzavřeného domova. Rozdíl mezi poplatky žáků a nájemným za náhradní ubytování uhradí národní výbor ze svého rozpočtu.

§ 3
Vybavení domova

(1) Domovy se podle vnitřního vybavení zařazují do dvou kategorií:

a) do I. kategorie jsou zařazeny domovy mající
- ústřední topení
- teplou vodu
- koupelny nebo sprchy
- vlastní kuchyni a jídelnu v budově domova nebo v jeho blízkosti
- jednotlivé pokoje s kapacitou do 5 lůžek,

b) do II. kategorie jsou zařazeny ostatní domovy, přičemž v jejich vybavení mohou chybět nejvýše dvě náležitosti uvedené ve vybavení domovů zařazených do I. kategorie.

(2) Je-li domov umístěn v několika budovách, zařadí se jednotlivé budovy do příslušné kategorie podle kvality vybavení.

(3) Domov musí být vybaven izolační místností.

§ 4
Řízení práce domova

(1) Domov zřízený jako mimoškolní výchovné zařízení řídí ředitel domova, domov zřízený jako součást střední školy řídí ředitel školy nebo jím pověřený zástupce pro výchovu mimo vyučování. Ředitel domova, ředitel školy nebo jím pověřený zástupce (dále jen „ředitel“) odpovídá za výchovnou činnost domova. Vydává vnitřní řád domova, v němž stanoví práva a povinnosti žáků a režim dne domova. S vnitřním řádem a s důsledky jeho nedodržování (§ 9) seznámí žáky ihned po jejich nástupu do domova.

(2) V domovech zřízených jako mimoškolní výchovné zařízení s více než 300 žáky a v domovech zřízených jako součást střední školy s více než 60 žáky ustanovuje národní výbor vedoucího vychovatele, který je zástupcem ředitele pro práci v domově. V domovech zřízených jako mimoškolní výchovné zařízení, které se skládají z více budov od sebe vzdálených, se ustanovuje vedoucí vychovatel od 200 ubytovaných žáků. Ustanovení vyššího počtu vedoucích vychovatelů je možné pouze při dodržení závazných limitů mzdových prostředků v ročních prováděcích plánech.

§ 5
Poradní orgán domova

(1) K řešení výchovných otázek ustavuje ředitel domova zřízeného jako mimoškolní výchovné zařízení pedagogickou radu domova jako svůj poradní orgán. Členy pedagogické rady jsou všichni pedagogičtí pracovníci domova a středních škol, jejichž žáci jsou v domově ubytováni.

(2) Na jednání pedagogické rady domova přizve ředitel podle potřeby a povahy projednávané věci zástupce domovní rady Socialistického svazu mládeže, zástupce společenských organizací v domově, zejména Revolučního odborového hnutí a sdružení rodičů a přátel školy, dorostového lékaře apod.

(3) Je-li domov součástí střední školy, plní úkoly pedagogické rady domova pedagogická rada střední školy.

(4) Pedagogická rada domova projednává celoroční plán práce domova, hodnotí jeho plnění, výsledky výchovné činnosti vychovatelů za každé pololetí školního roku, jedná o udělování výchovných opatření, projednává otázky výchovy se zřetelem ke konkrétním potřebám domova.

§ 6
Organizace výchovné činnosti

(1) Základní organizační jednotkou výchovné činnosti se žáky je výchovná skupina, do níž jsou zařazeni žáci stejného pohlaví podle škol. ročníku a věku. Z celkového počtu ubytovaných žáků v domově nesmí klesnout v průměru počet žáků na 1 výchovnou skupinu pod 30, u středních zdravotnických škol pod 25, přičemž vyžaduje-li to účelnější organizace výchovné práce, může být některá skupina naplněna nižším nebo vyšším počtem žáků. Základní organizační jednotkou výchovné činnosti při výchově žáků cizí státní příslušnosti je výchovná skupina o 15 žácích.

(2) Na organizaci výchovné činnosti domova se podílí Socialistický svaz mládeže prostřednictvím domovní rady Socialistického svazu mládeže.[3])

§ 7
Umísťování a propouštění žáků

(1) Domovy jsou určeny pro žáky, kteří nemohou denně dojíždět do školy; právní nárok na umístění v domově žák však nemá. Žáci se umísťují v rámci ubytovací kapacity v tomto pořadí:

a) žáci, kteří přicházejí z dětských domovů a dětských výchovných ústavů,

b) žáci, kteří nemají splněnu povinnou školní docházku,

c) žáci cizí státní příslušnosti do osmnácti let, jejichž rodiče trvale žijí mimo území Československé socialistické republiky, starší osmnácti let pouze v případe, není-li možno zajistit jejich ubytování v jiných zařízeních,

d) žáci, kteří ubytování potřebují ze sociálních důvodů (například sirotci, polosirotci, žáci, kteří jsou v pěstounské péči, žáci z neúplných rodin) nebo z důvodů zdravotních,

e) ostatní dojíždějící žáci, a to podle vzdálenosti místa trvalého bydliště od školy, doby potřebné k dojíždění a obtížnosti dopravního spojení.

(2) Přihlášku do domova podávají zákonní zástupci žáků[4]) řediteli do 31. května. V pozdějším termínu mohou podávat přihlášky do domova pouze zákonní zástupci těch žáků, kteří byli přijati do denního studia ve středních školách dodatečně. Součástí přihlášky je potvrzení lékaře o zdravotní způsobilosti žáka být ubytován v kolektivu.

(3) Žáci cizí státní příslušnosti, jejichž rodiče žijí trvale mimo území Československé socialistické republiky, podávají přihlášku do domova sami.

(4) Žáky umísťuje do domova ředitel. O umístění nebo neumístění vyrozumí písemně zákonného zástupce žáka nejpozději do 30. června. Zákonného zástupce žáka, který byl přijat do střední školy dodatečně, vyrozumí ředitel písemně do týdne po obdržení přihlášky do domova. Umístění do domova platí pro bezprostředně následující školní rok.

(5) Z domova propouští ředitel žáky během roku z těchto důvodů:

a) požádá-li o ukončení pobytu v domově písemně zákonný zástupce žáka; termín ukončení pobytu stanoví ředitel,

b) neplatí-li zákonný zástupce žáka nebo žák příspěvek na úhradu nákladů spojených s ubytováním po dobu dvou měsíců s výjimkou vážných důvodů, které mohou dočasně zabránit poukázání příspěvku (např. úmrtí rodičů),

c) přestal-li být žákem střední školy,

d) bylo-li žákovi povoleno přerušení studia,

e) bylo-li žákovi ukončeno ubytování v domově pro porušování vnitřního řádu domova (§ 9).

(6) V průběhu školního roku stanoví ředitel podle provozních podmínek zastavení provozu domova, a to na dny, ve kterých se nevyučuje. Provoz zastaví nejméně jedenkrát měsíčně. V domovech, kde jsou ubytováni žáci cizí státní příslušnosti, ředitel provoz domova nezastavuje.

§ 8
Ubytování a stravování žáků

(1) Ubytování v domově se poskytuje žákům na dobu jednoho školního roku s výjimkou hlavních prázdnin. Cizím státním příslušníkům, sirotkům a žákům konajícím o hlavních prázdninách odbornou praxi zajistí národní výbor ubytování a stravování i o hlavních prázdninách v domově, který k tomu účelu určí, nejdéle však na dobu jednoho měsíce v jednom domově.

(2) Výše příspěvku na úhradu nákladů na ubytování žáka s výjimkou žáka středního odborného učiliště činí měsíčně:
v domovech I. kategorie 60 Kčs,

v domovech II. kategorie 30 Kčs.

Náklady na ubytování žáků středních odborných učilišť jsou upraveny zvláštním předpisem.[5])

(3) Příspěvek na úhradu nákladů na ubytování a stravování žáků gymnázií a středních odborných škol poukazují zákonní zástupci žáků. Žáci cizí státní příslušnosti hradí příspěvek na úhradu nákladů sami. Za ubytování a stravování žáků středních odborných učilišť, u nichž tato péče přísluší organizacím, uhradí organizace národnímu výboru skutečné náklady. Dny, ve kterých žák v domově nebydlel, se neodpočítávají. Příspěvek i skutečné náklady se hradí vždy měsíčně předem v termínu stanoveném ředitelem.

(4) Žáci ubytovaní v domově se v něm celodenně stravují. Pokud by vzdálenost domova od střední školy narušila plynulou docházku žáků mezi dopoledním a odpoledním vyučováním, zajistí národní výbor polední stravování žáků jinde. Stravují-li se v domově žáci střední školy, kteří v domově nebydlí, zajišťuje pedagogický dozor v jídelně domova též ředitel příslušné střední školy po dohodě s ředitelem domova. Stravování žáků se řídí zvláštním předpisem.[6])

(5) Na ubytovací a stravovací služby poskytované ve vedlejší hospodářské činnosti se vztahují zvláštní předpisy.[7]) V domovech, které nemají povolenu vedlejší hospodářskou činnost, může národní výbor výjimečně poskytnout krátkodobé hromadné nebo individuální ubytování, popřípadě stravování cizím osobám, zejména pracovníkům resortu školství, mládeže a tělovýchovy. Ceny za ubytování, popřípadě stravování stanoví národní výbor.

§ 9
Povinnosti ubytovaných žáků a výchovná opatření

(1) Ubytovaný žák je povinen

a) dodržovat pravidla chování žáků středních škol,[8])

b) dodržovat ustanovení vnitřního řádu domova a řídit se pokyny výchovných pracovníků domova.

(2) Za vzorné chování, za vzorné plnění povinností, za statečný čin nebo za mimořádné zásluhy ve prospěch kolektivu může být žáku udělena pochvala nebo jiné ocenění. Stupně pochval stanoví ředitel.

(3) Jestliže žák porušuje vnitřní řád domova, udělí se mu podle závažnosti provinění některé z těchto výchovných opatření:

a) napomenutí vyslovené vychovatelem,

b) omezení vycházek,

c) důtka vyslovená ředitelem před výchovnou skupinou,

d) důtka vyslovená ředitelem, s jejímž udělením budou prostřednictvím skupinových vychovatelů seznámeni všichni žáci,

e) výchovný pohovor před komisí, kterou tvoří ředitel domova, skupinový vychovatel, zástupce školy a zástupce domovní rady SSM. Výchovného pohovoru se žáky cizí státní příslušnosti se zúčastní též příslušný krajský školní inspektor, popřípadě zástupce ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČSR; ředitel může k jednání přizvat také zástupce společenských organizací a státních orgánů,

f) podmíněné ukončení ubytování v domově se zkušební lhůtou,

g) ukončení ubytování v domově.

(4) Ubytování v domově ukončuje ředitel na návrh vychovatele po projednání s pedagogickou radou a domovní radou Socialistického svazu mládeže. Při podmíněném ukončení ubytování stanoví ředitel zkušební lhůtu v rozmezí jednoho až pěti měsíců. Jestliže žák, jemuž byla stanovena zkušební lhůta, se nedopustí během této lhůty dalšího provinění proti vnitřnímu řádu domova, upustí ředitel od ukončení pobytu. Žáka, jemuž bylo ubytování ukončeno, může ředitel ponechat v domově po dobu nezbytně nutnou k zajištění náhradního ubytování ze strany žáka, nejdéle však po dobu jednoho měsíce ode dne stanoveného pro ukončení ubytování v domově. O ukončení ubytování žáka v domově informuje ředitel národní výbor.

(5) Realizace výchovného opatření uvedeného v odst. 2 písm. g) uloženého žákům, kteří plní povinnou školní docházku, a žákům cizí státní příslušnosti, žákům z dětských domovů nebo dětských výchovných ústavů je možná jen tehdy, je-li zajištěno jejich ubytování.

(6) Výchovná opatření se oznamují škole, písemně zákonnému zástupci žáka a zaznamenávají se do osobního spisu žáka.

§ 10
Pracovníci domova

(1) Výchovnou a organizační práci se žáky v domově zajišťují kromě ředitele vedoucí vychovatel, vychovatelé a pomocní vychovatelé. Podrobnosti o jejich právech a povinnostech stanoví pracovní řád.[9]) Platové podmínky výchovných pracovníků, povinnost výchovné práce a kvalifikační předpoklady pro výkon funkcí stanoví zvláštní předpisy.[10])

(2) Noční službu vykonávají pomocní vychovatelé. Jejich počet stanoví národní výbor s přihlédnutím k rozmístění a počtu budov, počtu žáků, zásadám bezpečnosti a hospodárnosti. V případě, že noční službu není možno zabezpečit pomocnými vychovateli, vykonávají vychovatelé noční pohotovost a dohled mimo stanovenou pracovní dobu od 22.00 hod. do 06.00 hod. za odměnu podle platového řádu.[10])

(3) Hospodářské, administrativní a provozní úkoly domova zajišťují technicko-hospodářští a provozní pracovníci. Práva a povinnosti těchto pracovníků stanoví pracovní řád.[9])

(4) Počet výchovných a ostatních pracovníků pro domov stanoví národní výbor. Při stanovení počtu pracovníků přihlédne ke zvláštnostem provozních podmínek, zejména je-li domov v provozu

o sobotách a nedělích, je-li umístěn ve více budovách nebo jsou-li v domově ubytováni žáci středních škol se směnným vyučováním.

§ 11
Závěrečné ustanovení

Zrušují se směrnice ministerstva školství České socialistické republiky ze dne 26. července 1979 č. j. 22 974/79-210 o domovech mládeže, publ. sešit 8/1979 Věstníku MŠ a MK ČSR, reg. částka 19/1979 Sb.

§ 12

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. září 1989.

Ministryně:

Synková v. r.

1) § 11 odst. 1 písm. a) a b) zákona ČNR č. 77/1978 Sb., o státní správě ve školství, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 48/1984 Sb.).

2) § 11 odst. 2 zákona ČNR č. 77/1978 Sb.

3) Statut domovních rad SSM v domovech mládeže, ÚV SSM 1988.

4) § 36, § 37 odst. 1, § 63 odst. 1, § 78 zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů (úplné znění č. 66/1983 Sb.).

5) Vyhláška MŠ ČSR a MPSV ČSR č. 3/1987 Sb., o finančním a hmotném zabezpečení žáků středních odborných učilišť, středních odborných učilišť pro mládež vyžadující zvláštní péči a zvláštních odborných učilišť.

6) Směrnice MŠ ČSR a MZ ČSR ze dne 6. 1. 1983 č. j. 34 699/82-14 o školním stravování, publ. sešit 1-2/1983 Věstníku MŠ a MK ČSR, reg. částka 3/1983 Sb., ve znění směrnic MŠ ČSR a MZ ČSR ze dne 25. 7. 1985 č. j. 22 275/85-40, publ. sešit 9/1985 Věstníku MŠ a MK ČSR, reg. částka 19/1985 Sb.

7) Vyhláška ministerstva školství a kultury a Hlavního arbitra ČSSR č. 39/1966 Sb., o vedlejší hospodářské činnosti na některých školách poskytujících střední a vyšší vzdělání a v některých jiných školských zařízeních.

8) § 10 vyhlášky MŠ ČSR č. 124/1984 Sb., o středních školách, ve znění vyhlášky č. 9/1987 Sb.

9) Pracovní řád pro pedagogické pracovníky a ostatní pracovníky škol a školských zařízení, pro které plní úkoly organizace vyplývající z pracovně právních vztahů národní výbor, ze dne 16. 7. 1985 č. j. 22 368/85-42 (Věstník MŠ a MK ČSR 1985, str. 85).

10) Výnos MŠ ČSR ze dne 19. listopadu 1984 č. j. 29 700/84-42 o odměňování pedagogických pracovníků základních a středních škol, školských zařízení (platový řád pro pedagogické pracovníky-Věstník MŠ a MK ČSR č. 32/84, str. 12, ve znění výnosu ze dne 28. 7. 1987 č. j. 21 000/87-42 (Věstník MŠ a MK ČSR1987 seš. 9).
Vyhláška MŠ ČSR č. 59/1985 Sb., o odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o určení pedagogických zařízení, ve kterých mají pedagogičtí pracovníci postavení učitele.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.